

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการศึกษาเป็นกลไกในการปลูกฝังค่านิยม แนวความคิด ความเข้าใจกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเศรษฐกิจโลก (เกียรติมณูญ บัวชื่น, 2557, หน้า 2) ซึ่งการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนนั้น การศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีความรับผิดชอบทางสังคม เน้นย้ำถึงบทบาทการศึกษาในการสร้างประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ บทบาทภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคงของอาเซียน บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจอาเซียน และบทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 6)

เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายและแนวทางให้สถานศึกษาทุกแห่ง จัดการเรียนรู้อาเซียนศึกษา ซึ่งหมายถึง องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง โดยใช้กระบวนการสร้างความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสำรวจ การสืบค้น กระบวนการนำเสนอ ข้อมูล กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการคิดวิเคราะห์ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้ความรู้พื้นฐาน อันจะเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาการรวมตัวทางเศรษฐกิจ ความมั่นคง การอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนในสังคม มีสายสัมพันธ์ประวัติศาสตร์ และมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันในภูมิภาคอาเซียน สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง และทันต่อสถานการณ์โลก ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง มีความภาคภูมิใจในความเป็นสมาชิกอาเซียน (ศิริพร คำนวิรุณผล และคณะ, 2554, หน้า 4) ในการดำเนินการจึงเน้นที่การผสมผสานแนวคิดเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษาให้การทำงานทั้งหมดเป็นงานปกติ กล่าวคือ จัดเป็นรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเป็นการประกันผลได้ว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ ขณะเดียวกันก็เป็นการเตรียมการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และเจตคติค่านิยมของพลเมืองไทยที่มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถอยู่ในประชาคมอาเซียนได้เป็นอย่างดี (ชนิด ปาปะโลม, 2558, หน้า 2) โดยการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิด

ความสำเร็จที่ตัวนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อความสำเร็จที่ยั่งยืนทั้งตัวนักเรียนเองและสถานศึกษา จำเป็นจะต้องดำเนินงานตามหลักการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ โดยบูรณาการการดำเนินงานอาเซียนศึกษาในทุกด้าน โดยให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมคิดร่วมทำ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา 4) ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ และ 5) ด้านการบริหารบุคลากร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 19 - 24); (จารุวรรณิ แพร์ศรีสกุล, 2556, หน้า 5); (จุฑามาศ เหลืองอร่าม, 2561, หน้า 246); (สิริกานต์ เอื้อธารากุล, 2559, หน้า 3); (สรวิศ ทนุกกร, 2558, หน้า 6); (เกียรติมนูญ บัวชื่น, 2557, หน้า 4)

อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานอาเซียนศึกษาของสถานศึกษา ยังพบปัญหาบางประการ ดังที่ ประภัสสร เทพชาตรี (2560, เว็บไซต์) กล่าวว่า ปัญหาการดำเนินงานอาเซียนศึกษาของสถานศึกษาส่วนใหญ่เกิดจาก 1) ระบบการศึกษาของไทยยังขาดการพัฒนาทักษะ สมรรถนะ และทัศนคติ ในความเป็นนานาชาติ และการทำงานแบบมืออาชีพ ให้กับ นักเรียน นักศึกษา เพื่อพร้อมทำงานในประชาคมอาเซียน 2) ระบบการศึกษาไทยยังขาดหลักสูตรที่จำเป็นในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีภาวะผู้นำ เรียนรู้การทำงานร่วมกัน เข้าใจสังคมพหุวัฒนธรรม และสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก เพื่อพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ 3) ประชาชนคนไทยยังขาดทักษะความรู้เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสังคมและวัฒนธรรมของอาเซียน โดยเฉพาะเรื่องสวัสดิการสังคม สิทธิผู้ด้อยโอกาส การสร้างอัตลักษณ์ สิ่งแวดล้อม 4) นักเรียนของไทยยังขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบ ในเรื่องสวัสดิการสังคม ปกป้องสิทธิผู้ด้อยโอกาส และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในบริบทของประชาคมอาเซียน 5) ระบบการศึกษาไทยยังไม่มีมาตรการชัดเจน ในการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนและประชาชน 6) ระบบการศึกษาไทยยังขาดการทำให้ นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน และทักษะด้านภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศสมาชิกอาเซียน และ 7) ระบบการศึกษาไทยยังขาดการพัฒนาศักยภาพ และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพของบัณฑิต เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ รัตนา สีปา (2557, หน้า 97) ศึกษาปัญหาการบริหารเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ ศรีณย์ภัทร อินเทพา (2558, หน้า 113) ศึกษาปัญหาการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ปัญหาการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า การบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ยังพบ

ปัญหาที่ควรมีการแก้ไขเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายรัฐบาลคือ ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัยและส่งเสริมการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ได้กำหนดบทบาทการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์และการขยายความร่วมมือกันภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือด้านการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยและภูมิภาค ความร่วมมือดังกล่าวเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายโอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพการศึกษา การใช้โครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีการสื่อสาร ตลอดจนการบริหารจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างประชาคมอาเซียน และมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ดังนั้น เพื่อผลักดันการดำเนินการด้านการศึกษาของประเทศไทย ให้สอดคล้องต่อการเป็นประชาคมอาเซียน และพัฒนาเยาวชนไทยให้มีสมรรถนะที่สำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2, 2559, หน้า 19) แต่อย่างไรก็ตามสถานศึกษาบางแห่งยังพบปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งเรื่องงบประมาณจากส่วนกลาง ความเข้าใจในบทบาทอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา และครูไปจนถึงการมีส่วนร่วมจากชุมชน (พนิตดา วสุนันท์, 2562, 8 มิถุนายน)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานอาเซียนศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เพื่อนำไปเป็นแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานอาเซียนศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้น เพื่อการปรับปรุง และขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานอาเซียนศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานอาเซียนศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบปัญหา และแนวทางแก้ปัญหการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปแก้ปัญหาคำดำเนินงานอาเซียนศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา เพื่อการปรับปรุง และขับเคลื่อนการพัฒนาการดำเนินงานอาเซียนศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานอาเซียนศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 161 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2, 2561, หน้า 42)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (อ้างถึงใน ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 49) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 114 คน

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางแก้ปัญหการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางการศึกษา มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถานศึกษา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน

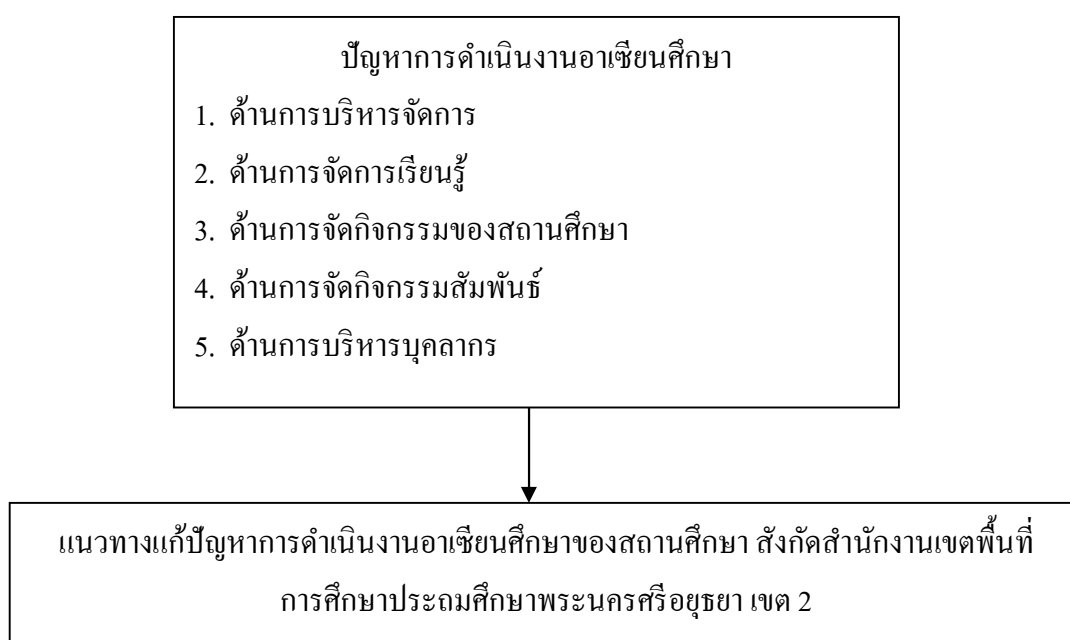
3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ปัญหาการดำเนินงานอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3.2 แนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ปัญหาการดำเนินงานอาชีวศึกษา โดยศึกษาแนวคิดองค์ประกอบ การดำเนินงานอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 19 - 24); จารุวรรณิ แพร์ศรีสกุล (2556, หน้า 5); จุฑามาศ เหลืองอร่าม (2561, หน้า 246); สิริกานต์ เอื้อธารากุล (2559, หน้า 3); สรวิต ทนุกการ (2558, หน้า 6); เกียรติมนูญ บัวชื่น (2557, หน้า 4) สรุปได้ว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา 4) ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ และ 5) ด้านการบริหารบุคลากร แสดงดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นียมศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงานอาเซียนศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย การดำเนินงาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ และ ด้านการบริหารบุคลากร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยนำเรื่องอาเซียนเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสถานศึกษา สร้างความเข้าใจในนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทั้ง ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน กำหนดแนวทางในการดำเนินงานของทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน แต่งตั้งคณะทำงาน พร้อมทั้งกำหนดบทบาทและหน้าที่ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ไว้อย่างชัดเจน พิจารณาจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร สนับสนุนการดำเนินงานบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ระดมทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินงานบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน โดยขอความร่วมมือจากรัฐบาล เอกชน ผู้ปกครอง และชุมชนใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานสถานศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา และมีกรณีศึกษา กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายของประชาคมอาเซียน กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อกำหนดเป็นหลักสูตรสถานศึกษา วางแผนการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม เพื่อสร้างความตระหนักและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนต่อผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยจัดกิจกรรมที่ทุกคนมีส่วนร่วม เช่น การจัดกิจกรรมค่ายอาเซียน จัดให้มีแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและการจัดมุมทุกมุมของโรงเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดทำแหล่งเรียนรู้อาเซียนศึกษาโดยเน้นการจัดการเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมการพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน กำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ประชาคมอาเซียน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสังเกต เป็นต้น และ

กำหนดให้ครูสรุป และรายงานความก้าวหน้าของการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน ทุกภาคเรียน

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ คู่ประชาคมอาเซียน กำหนดรูปแบบ แนวทางการดำเนินงานจัดกิจกรรม รวมทั้งงบประมาณ และทรัพยากรสนับสนุน และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน สร้างความรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และแผนงาน/โครงการ ดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ทุกกิจกรรม มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์และการประสานงานทั้งภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา และชุมชน มีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรม และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการจัดเก็บข้อมูลและรายงานอย่างเป็นระบบรวมทั้งนำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยใช้เครือข่ายการสื่อสารในท้องถิ่น

1.4 ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนการดำเนินงานจัดกิจกรรมสัมพันธ์คู่ประชาคมอาเซียน สร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการอยู่ร่วมกันเป็นประชาคมอาเซียนให้กับนักเรียนและชุมชน ประสานความร่วมมือกับชุมชนในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น สถานศึกษาและชุมชนรวมทั้งเครือข่ายการพัฒนา มีการจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างหลากหลายรวมทั้งการให้ความรู้แก่นักเรียนและประชาชนในท้องถิ่น ร่วมกับชุมชนรวมทั้งเครือข่ายจัดกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานให้ภายนอกชุมชนรับทราบ เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอาเซียน และเปิดโอกาสให้ชุมชนรวมทั้งเครือข่ายมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม และนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

1.5 ด้านการบริหารบุคลากร หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาโดย จัดสรร คัดเลือก และแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถรับผิดชอบงานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พัฒนาบุคลากรโดยให้เข้ารับการอบรม และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและวัฒนธรรมของอาเซียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ติดตามข่าวสารต่าง ๆ และส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมนำเสนอผลงานในการจัดการเรียนรู้คู่ประชาคมอาเซียน ส่งเสริมให้บุคลากรจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการสอนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ส่งเสริมให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูผู้สอนในทุกประเทศอาเซียน ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายการจัดการเรียนรู้คู่ประชาคมอาเซียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน จากหน่วยงานภายนอก

และมีนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากร

2. ปัญหาการดำเนินงานอาชีวศึกษา หมายถึง ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เกี่ยวกับประชาคมอาชีวศึกษา ที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ หรือยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. แนวทางแก้ปัญหาปัญหาการดำเนินงานอาชีวศึกษา หมายถึง วิธีปฏิบัติในการแก้ปัญหาการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาชีวศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

4. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางการศึกษา มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในสถานศึกษา 10 ปีขึ้นไป

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ปีการศึกษา 2562

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ได้แนวทางปัญหาการดำเนินงานอาชีวศึกษาที่ตรงกับปัญหาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่สามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติให้สถานศึกษาในสังกัดได้

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แนวทางปัญหาการดำเนินงานอาชีวศึกษาที่ตรงกับปัญหาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่สามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติได้ตามบริบทของสถานศึกษา และสามารถนำมากำหนดนโยบายของสถานศึกษาได้